

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

Carrer Ample, 26.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR,

Carrer Ample, 26, y Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.

Al mes 4 rals.

FORA DE BARCELONA.

Trimestre 12 rals.

SURTIRÁ UN COP CADA SEMMANA.

(Si Deu vol).

LA SUSCRIPCIÓ COMENSA SIEMPRE

lo 15 de cada mes.

UN TROS DE PAPER.

BARCELONA AVUY EN DIA.

¡Tant mateix ens anem tornant molt cracs los barcelonins!

¡Ay Señor! Encara no fa dos mesos que casi bé tots eram personas acostumadas á presenciar impasibles las majors extravagancias de la civilisació; estavam familiarisats ab lo viu mohiment dels successos y dels negocis propis de las capitals populosas, y si algú feya admiració de un cas notable, ens lo miravam ab rialleta de burla com aquell que diu: ¿de ahont surt ara aquest benéit? ¡que está fet á poch!

La gala del barceloní era, com la del botiguer de Espronceda, *nihil admirari*. Nos parlavan de una grossa bancarrota, de un adulteri acompanyat de escándol, de una criatura de dotze anys suicida, y tot seguit responiam: ¡oh aixó s'heu cada dia! ¡oh si anessiu á Paris...! ¡si haguesseu estat á Londres!...

Llegiam los diaris que portan novas de tot lo món y trobavam en las suas páginas lo descubrimient de un centenar de islas, lo incendi de una vila entera, lo sacrifici de un mariner que patia mort per salvar á una persona desconeguda, un pacte mercantil que agermanava á dos nacions, la caiguda de un imperi, la gloriosa aplicació de un non remey que deslliurava á la humanitat de un mal horrible, y nosaltres, fets y aburrits, llensabam los periódichs dihent: ¡Quin fastich! Aquets paperots may portan res. Miravam las funcions de teatro, y tot ho trobavam vell, insipit, pesat, insuportable. Veyam un article sobre la nosa que fa la Ciutadella y exclamavam: ¡bah, sempre parlan de lo mateix!

Si de lluny reparavam munió de gent aturada en un carrer, ja se sabia: tots haviam de dir: ¡que n'hi ha de badochs á Barcelona!...

¡Ay patria, patria, qui t'ha vist y et veu!

¡Ara es ben al revés!

Sembla impossible que en tant poch temps hajam passat de aquella vanitosa indiferencia, de aquella superbia presumptuosa á la curiositat infantil mes extremada.

Sobre aquet punt també 'ls podria posar quatre parau-

letas en llatí, que hi venen molt al cas; més no las poso porque no estich ben segur de saberlas exactament, y en cosa escrita es molt fácil que á un lo atrapin: si aixó fos discurs ó sermó, ja 'ls las hauria tiradas entre cap y coll, porque las paraulas volan, y parlant una mica enfargat ningú podria demostrarme que la cita era esguerrada.

Després de aquesta proba de franquesa que de ma plana voluntad los dono, crech que m' hauré fet colcom simpálich als lectors, y ab aqueixa confiança, prosseguesch.

En demés, com anavam dihent, hem cambiat tant en dos mesos la gent de Barcelona, que estem desconeguts.

Ara, tot t'è gran importancia; tots referim com si fossen assumptos de molta entitat las petitesas mes nimias é insignificants.

Arriba un á una reunió de café ó passeig, y si vol véures rodejat de una cinquantena de curiosos, no t'è més que preguntar: ¿qué no sabeu lo que ha succehit?

Si lo diari porta que la pluja ha escrostonat la fatxada de una casa acabada de fer, tot seguit sentireu vint ó trenta personas que dihuen: —¡Home! ho tinch de anar á véurer. Ja aquet succés es un aliment per la curiositat pública.

Hi ha homens formals, de aquestos que consideran malagunyats lo temps y los esforços que s' empleyan en combatre la pena de la vida, que ab tota bona fe se dedican á contar las botigas tancadas, y apuntantlas per carrers y barris, vihuen persuadits de que lo dia que publiquin los seus datos haurán fet un gran servey á la especie humana.

Jo mateix he vist á un senyor molt amich de las ciencias exactas, y enemich acérrim de tot quan pót distraurer á la gent de las ocupacions sérias, jo l' he vist passar mitj' hora al carrer, aturat y mirant en l' ayre, y no pera contemplar la inmensitat del firmament ó lo majestuós curs dels astres, sino pera véurer una mona ab capa vermella, que menjaba sucre assentada en la barana de un balcó de segon pis.

Si pel juliol li haguessen dit que tan prompte havia de caurer en semblant debilitat, hauria respost que tractavan de burlarse de ell sense gracia.

Avans, lo parlar de la pluja, del vent, de la lluna nova,

sols era propi de vells atracosos ó de enamorats pollastres y curts de gambals, que no s' atrevian á encetar lo assumpto del seu deliciós neguit.

Ara tothom, sens exepció, no solament ne parla, sino que apenas bada la boca lo barceloní, ja pregunta quin tems fa. Tots sabem á quin' hora ha cambiat lo vent, si ha plogut á montanya, qué porta lo calendari per la quinzena vinent, y á cada pas trobareu grupos de gent que se fan reparar los uns als altres si cap á Monseny hi ha núvols y fa ull cap á garbí.

Xicotassos com uns sants Paus, que avans s'ols pensaban en xellas de payella y *mam que te crió*, y feyan burla de tot quant tiraba á orde y vida arreglada, los veureu ara subjectes á lo caldo de gallina, á lo the y á la mès severa sobrietat. Avans de ficarse al lit calculan si 'n tindrán prou ab dos flassadas, y si lo temps refresca, se n' hi posan tres.

Las calaveradas que solian consistir en fer postas sobre tornar á sopar després de haber sopat, en trencar vidres y en anar cantant pels carrers á deshora de la nit, ara consisteixen en reunir-se tres horas per espay de vuyt dias y fer salomons y cadenas de paper, ab bitllets de las rifas extraordinarias, porque són de colors.

Densá que 's va posar lo bando pera que s' emblanquinessen las escaletas y patis, tothom estudia las virtuts desinfectants de la cal; se disputa sobre quina es mes blanca; se examina en quinas épocas ha pujat y baixat de preu, y se considera á lo calsinayre com á un dels oficials mes útils de la societat. No s' hi pot fer mes: no podem ja passar per devant de una escaleta sense tirarli una ullada pera veurer si está ben emblanquinada ó no.

¡Si los almugávors ens veyan!

Y si nos vejessen embabiecats devant del café Espanyol, del de Espanya ó del Suis, las nits que hi fan cremar una dotzena de llums de gas, ¡quina ganyota 'ns farian!

¿No se havian burlat may vostés de aquellas poblacions que, com á gran cosa, nos feyan á saber que estavan molt alegres porque 'ls havia arribat tropa y confiaban que los diumenjes la música militar tocaria en la plassa?

¡Quina diverssió! deyam ab escarni; ¡no sé cóm ningu pót trobar gust en semblant cosa!

Y lo cert es que avuy tot Barcelona acut á la Plassa Rey al vespre, y fins hi ha sérias disputas sobre si lo cor-netí ó lo búizen ha donat una nota fora de to.

Los foehs de carrer tenen per nosaltres un atractiu que avans no hauria tingut lo primer tenor del sigle, y los balls de carrer estimulats per la competencia, fan cosas que 'ns semblan prodigis y nos inclinan á meditar sessudament respecte á la influencia de lo empedrat públich en lo benestar de lo gremi dels sabaters.

Aixó es Barcelona avuy en dia: á tal punt hem arribat: tots som tafaners, badochs, frívols, donetas, per culpa de... Atúrat, Pau.

Quedi sepultat en lo silenci lo nom del culpable.

Lo anomenarem en son dia, que será quant se canti lo *Te-Deum*.

X.

Á LOS SRS. X., BUNYEGAS, GATELL, PADRÓ

Y DEMÉS COMPANYS DE REDACCIÓ QUE ESTIGAN DINTRE CIUTAT.

Estimats amichs: dexaume ab tot lo cor exclamar:
¡qué ditxosos sou vosaltres,
los que viviu á ciutat,
encara que tingau cólera
ó 'l célebre estacional!
¡Qué felissos! ¿Se hos antoixa?
donchs poden pendre un gelat.
Si voleu balls, hos ne sobran:
¿voleu músicas? de franch
vos ne donan, segons contan,
en mòlts punts de la ciutat.
¡Aixó ni que fos á Jauja!

¡Si aixó es guerra, may mes pau!
Jo, amichs meus, densá del dia
que plé de dol vaig deixar
de nostra célebre taula
los humorístichs voltants, (1),
no per pòr (que vull que consti),
sino per rahons de estat (2),
que estich groch, mústich y magre;
peró ho estich tant y tant,
que un pollastre dels de censos
vergonya 'm pot fer passar.
¡Ay! ara sí que podriau
aplicam de pe á pa
alló de «*estuvo muy bueno*»
perque, noys, estich mòlt mal.

¿Qué hos penseu que poch pateixo?
no hos ho podeu figurar.
Per menjar no passem mes
que la olleta, y *cuando mas*,
la gallina ab patatetas,
que, hos dich, me t'empatatat.
Passeigs mòlt poch y á unas horas
que hos teniu de ressecar.
Hi ha una pòls, que ¡ni en cap era!
Com no volen humitats....
y per pòr á la gran pòls,
las noyas no 's veuen may.
Las conversas tot son cólera:
si es aquí, si ha anat allá,
si ahí fulano va dirho,
si avuy se ha de declarar....
ni 'l cop va fer mes soroll:
vos ho dich en veritat.
Si vos topeu ab algú,
no hos donará 'l Déu vos guart;
lo saludo es desseguida
preguntaros «¿quánts n' hi ha?»

(1) La taula de la redacció es rodona.

(2) No de matrimoni.

Si entrau en alguna casa
al punt hos preguntarán:
«¿que ja ha llegit lo diari?»
«¡aixó dura! ¡aixó va mal!»

Aquí, noys, tot, tot es cólera,
y estich tant colericat,
que de fástich me 'n vaig fora,
lluny de la vila; allá... al camp;
y tant bon punt (ho prometo)
com tingui lo vi embotat;
me embarco al camí de ferro,
y tornaré delirant
per darvos una abressada
vostre constant amich.

BLAY. (1)

TOT TE 'L SEU INCONVENIENT.

¡Es una gran llástima! Tots volem y cercam la perfecció completa en tot, y en res la trobam, perque en res humá hi es: y sino, diehume cóm es que en tofas las cosas, fins en las mes bonas y bonicas, trobam son peró, quant mes, quant menos. Las flors, que tant bellas y agraciadas son, las unas están plenas de punxas, las altrás no fan olor ó no 'n fan gay-re, ó no tenen poncellas, ó 's mustigan depressa: lo rossi-nyol refila millor que 'ls demés aucells, peró no es gens bo-nich, ni sol viurer engabiát: lo pavo real es hermosíssim, peró t'ls peus molt lletjos, y canta que fa fástich: lo gos es mòlt fiel y festívol, peró fàcilment pot tornarse rabiós: lo gat es la millor ratèra, peró esgarrapa, no coneix l' amo, y sempre vá pels descuydats.—La una cosa es bona, peró es cara; l' altra barata, peró no val res.—Fulano es bon home, peró te mal geni: sutano es amable y tractívol, peró es un maniátich y un cansoner: y fins las noyas que, tant macas son algunas, tenen mil defectes: la una es malfeynera, l' altra un xich burlèta; aquesta una mica deixada, aquella massa llépola, etc. etc.—Lo mateix succeheix ab los diaris. L' un no 'ns plau perque tira á retrógrado y sap á neo-catòlich; l' altre no 'ns agrada prou perque es massa avansat y á ve-gadas desvergonyit; aquest perque parla massa clar y en res fa embuts; aquell perque sol portar mentidas y no fa sino alamar: l' un escriptor es castís y correcte, peró fosc, que la gent no l' entenen; un altre de tant senzill no t'è such ni bruch: aquest s' aixeca tant que 's pert de vista: aquell s' enfanga y empolsa fins á las aurellas... Mireus: fins del TROS DE PAPER, tan variat y divertit y ple de figuras inno-centas y anticoléricas, ne dibuen mòlts que no val dos quar-tos, y ab tot y aixó lo compran per un ral...

Y aquí posarem punt final, perque donariam una tira-llonga de similis que fora may acabar. Repetirem solament una cosa, y es, que ni á las minyonetas, ja menestralas, ja senyoretas, que tant nos encisan y enamoran, així las more-netas y d' ulls negres, com las blanquetes de cabells d' or y ulls de cel, ni per mes que tingan dentetas de marfil, llabis de coral, boqueta de pinyó y galtas patoneras, y per mes bufonas que vestescan y endressadetas que vaigen, las man-can faltas, ja físicas, ja morals; y lo voler trobarne una de perfeta fóra un treball mes en va que lo cercar una agulla en un paller. Prenemho, per lo tant, així com ho havem tro-bat, que tal ho deixarem, procurant al menos sempre y en tot, en lo que de nosaltres dependesca, la major bondat pos-sible; que la perfecció suprema es exclusiva y propia de Déu.

S. S.

Un individuo de policia, quant lo seu gefe l' hi donaba las senyas perqué anés en busca d' algun criminal, lo primer que feya, era anarsen á casa seva y mirarse al mirall, exa-minant si á las suas faccions convenian las senyas del que debia buscar.

¡Aixó es conéixers un mateix lo que val!

(1) Máfagas. (Nota de la Redacció.)

Los següents versos nos han sigut enviats y los publi-quem gustosos pera compláurer á la persona que nos dema-na que 'ls dongám á llum.

MANRESA TURCA.

Marits, aneu bèn alerta,
los que en Manresa viviu;
una escola s' es oberta
desde 'ls últims del estiu.

Diu qu' es una nova empresa
qu' aquest lema porta escrit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

Vol posar turbánt y lluna
sobre 'l cap dels manresans,
mes no farà may fortuna,
qu' es pais de cristians.

Hasta sembla bestiesa
portá un plan tan atrevit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

Una nit, després dels coros,
ab l' escusa de da un ball,
com si fos terra de moros,
volian armá un serrall.

Per poguer pescá á l' encesa
feyan lo sarau de nit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

Podrá entrar en lo sarau
tot qui siga bon hereu,
ben pulit y ben babau,
per carregarli la creu.

L' hi darán una promesa
que se 'n mamará lo dit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

Podrá entrarhi gent groixuda,
homens d' ordre y gravedad;
mes la genteta menuda
trovará lo pas tancat.

No podrá ser de l' empresa
qui no siga mòlt lluit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

Mès podrá entrár la muller;
si l' acompanya l' espós,
éll se quedarà al carrer
y ella dins del nostre clos.

Deixa l' ànima suspesa
tan original convit:
Casadetas de Manresa,
deixau lo vostre marit.

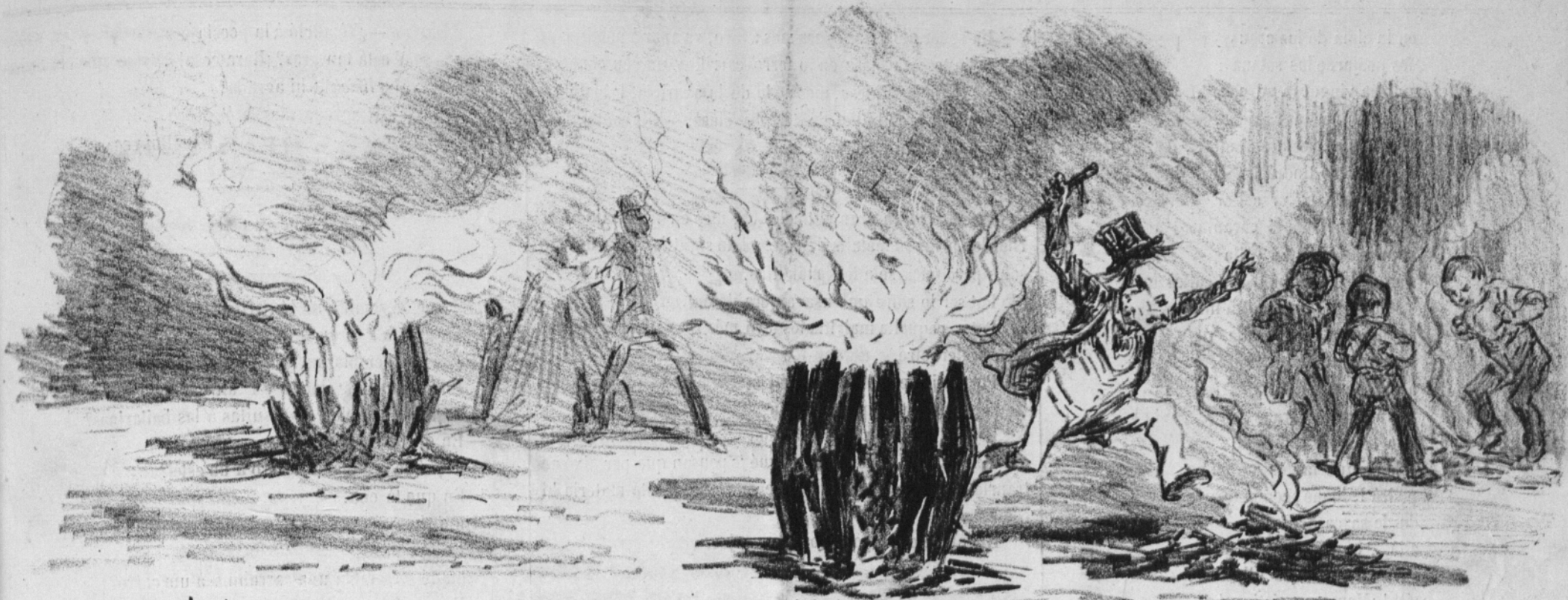
Tal fet á la fe 'm regira
y me fa cambiar de to;
un cantar busco en ma lira,
sols hi trovo la tristó,
y aixís ma pensá delira:

¡Oh! tu, ciutat de Manresa,
bè 'n serás prou celebrada;
antes reyna de cristians,
ara 't vas tornant sultana.

No 't valdrán de Monserrat
ni l' alé, ni la mirada,
ni la misteriosa llum
que la Verge t' enviaba.

Fes lo cau aparedar
hont Loyola s' inspiraba;

ACTUALITATS.

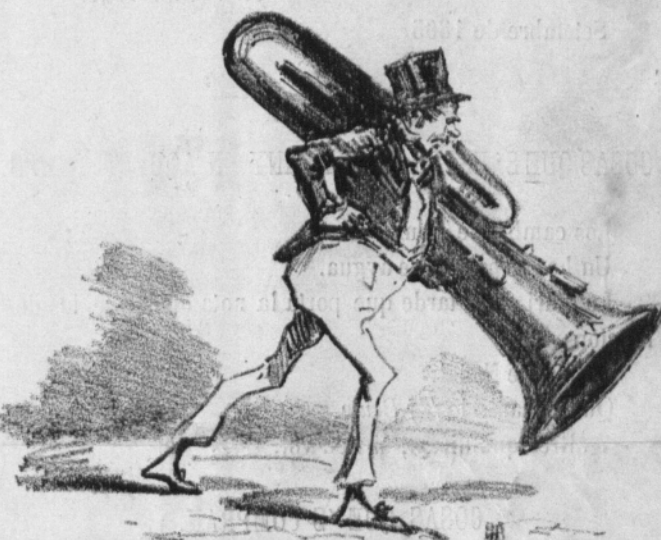
Arribada la ocasió de prestar serveys, los arcaldes de barri se torran cada nit en obsequi á la salut pública.

Regressa perquè se li ha acabat lo pa....
pero ve ab torna.

Qui no dona diners, dona dinadas.

Un trompa que no s'enten de feyna
ab tanta festa de carrer.

¡ Ay Ciutat condal, qui t'ha vist y te veu!

en la cima de las creus
fes penjarne las solanas;
qu' ha vingut la nova lley,
una lley per las casadas.

No 's respectará al marit,
lo pudor no tindrà trabas,
las donas han d' escoltar
d' impurs llabis la paraula
y proposicions tal volta
que n' enrojesquian sas gallas.

La muller que tindrà fills
no passarà la vesprada
murmurant tendre cansó,
ab lo seu nen á la falda:
anirà per los saraus
tota sola, abandonada;
sols perque la gent no digan
podrá l' home acompanyarla
desde sa casa al saló;
allà... la pendrán uns altres.

Aixó volen uns fills teus.

¡Oh! ¡Manresa cristiana!

Las ayguas del Cardoner
van sentí 'l que demanaban,
y al trencarse en los penyals
murmuraban «¡asanada!»

UN D' AGRAMUNT.

Setembre de 1865.

COSAS QUE S' ESPERAN AB AFANY EN AQUEST TEMPS.

Los cambis de lluna.
Un bon espatéch de aygua.
Lo diari de la tarde que porta la nota oficial de las de-
funcions.
Lo fret de Nadal.
Que 's canti lo *Te-Deum*.
Y altres que direm, si Déu vol.

COSAS QUE 'S COMPRAN.

The.
Sofre.
Canonets de camfora.
Ayguardent de canya.
Borregos pera postres.
Confitura de codony.
Y altres que no sabem de cert si las direm.

COSAS QUE 'S VENEN.

Las mateixas que 's compran, y á mes:
UN TROS DE PAPER.
Los béns eclesiástichs.
Gat per llèbre.
Los vots.
Los polítichs.
La amistat.
La vergonya.
Y altres que ja sabem de cert que no las direm may.

REFRANS ARREGLATS AL ÚLTIM PATRÓ.

En lo estiu, tota malaltia viu.
Pel Juliol y l' Agost, ni tomátechs ni pebrots.
Fins cantat lo *Te-Deum*, no 't treguis la samarreta.
Al mejte enderrerrit, cap cólera li es bo.
No 't fis de aygua que no corri, ni de alló que 'n dihen
còlich.
Quant vegis la rampa de ton vehí fregar, vesten á Suissa
á passeijar.

Un señor molt rich, pero mes avaro, va anar á péndrer un
bitllet de tercera clase en lo ferro-carril, y un seu conegut,
sabent lo de la riqueza, mes no lo de la avaricia, l' hi digné:
—¿Per qué pren bitllet de tercera clase?—Ell contestá:—
Perque no n' hi ha de quarta.

Lo sofre es un gran anticolérich; mes en la Casa de Ca-
ritat los primers malalts de cólera han sigut los que usaban
sofre pera curarse altres malalties.

Pot ser lo sofre que usavan era dolent.

Pot ser aquella malaltia los feya més propensos al cólera,
á pesar del sofre.

Pot ser ja se havian habituau massa á lo sofre, pera que
'ls pugués servi de presservatiu.

Pot ser lo mateix eccés de sofre.... ¡Ja 'n sortirian de
pot-sers, si 'ns hi posabam y ¿qué 's pensan que per aixó ne
trauriam l' aygua clara? No; perque en aquesta materia hi
som negats.

Hi entenem tan poch com los metjes.

L' ataconador que tinch á la porta de casa, que 's cuida
de recullir los diaris del veínat, llegia, ó més bèn dit, confe-
gia l' altre tarda una correspondencia de un d' ells, conce-
buda en la forma següent:

«Con motivo de la fiesta mayor, este pueblo se ha visto
invasado de forasteros. Dos casos han ocurrido que produ-
jeron alguna alarma y que podian tener consecuencias fa-
tales. Cuando el baile de la plaza estaba mas animado, se
disparó un *fulminante*, que providencialmente fué á estre-
llarse en la cabeza de un perro, dejándole *instantáneamente*
cadáver. Tambien al retirarse del baile de la noche el dig-
nísimo jefe de *sanidad* de H., se vió atacado por dos hom-
bres *sospechosos* que se pusieron en *precipitada fuga*...»

Quant arribá aquí ja 'n tingué prou lo bon ataconador y
exclamá:

—Sí, sí, ja ho podeu disfressar: ¿qué os penseu que no
ho entench que parieu del *córala*? ¡Jo no sé per qué deixan
posar aixó en los papers!

¡Es clar, com en aquets quatre murriots que 'ls escriuen
els hi convé!

¡Quánt maném los *acróbatas*...!

—¿Quánt l' hi sembla que tindrem fora aquesta ma-
laltia?

—¿Aixó no sap?

—¿Qué ho sap vosté? Home, diguimo.

—La tindrem fora quant ningú 's morirá d' ella.

—Gracias. (¡Ves quina resposta!)

—Pera servirlo. (¡Ves quina pregunta!)

Una senyora castellana.—Amiga mia, el domingo no te
vi.

Un pinxo que passa.—Doncas, si en Duminigu no t' vi,
diguilli que begui ayguardent; ó sino, hi peta.

Un aficionat á las cansons de 'n Clavé, va escriurer á un
amich seu pel correo interior, dihentli que li enviés una
queixa de amor.

Y ¿may dirian qué li va enviar l' altre?

Una caixa de mort.

EPÍGRAMAS.

—Aqueix cólera, Sever,
(Deya en Quim) ¡es molt estrany!
Regna; pero en quant á dany
No mes fa 'l que l' hi fan fer.
¡S' estaciona, no s' interna,
Y en fi, no 'l veig prou formal!
—Donchs es constitucional,
Perque regna y no governa.

BONAVENTURA GATELL.

—¿Tè afició á la poesia
Y está tan gras? ¡Rara cosa!
¿La lírica l' hi agrada?
—M' agrada mes la *bucólica*.

PAU BUNYEGAS.

SÍMILS.

¿En qué se sembla un importú á instrumentista?
—En que fa l' *arquet*.

¿En qué se sembla un mixto á un que reb cops?

—En que l' un s' encen y l' altre s' en sent.

¿En qué se semblan los jesuitas á las bailarinas?

—En que ensenyan moltes cosas.

¿En qué se sembla un torero á un estel?

—En que t' eua.

¿En qué se sembla un bitxo á una ma de morter?

—En que pica.

¿En qué se sembla una carrabina á un carro?

—En que 's carrega y descarrega.

CHARADA

Ma primera es tractament,
y lletra, y preposició;
si es de fusta, es instrument
cruel, de mort y passió.
Ma segona es musical;
musical es ma tercera;
tothom en la terra entera
es quarta de un modo igual.
Lo tersa y quarta es de franch;
lo dos y tersa es substancia
vegetal, de color blanch,
que avuy s' usa en abundancia.
Castell que está dos y quatre,
está á punt de esse arrasat,
y tres, dos, quatre aviat
qui en sa pro vullga combatre.
Encértam ja sens treball:
so en roba que dus demunt,
si ets home, de mitj amunt;
si ets dona, de mitj avall.

Solució de la charada anterior.

CAMAMILLA.

Solució del geroglífich anterior.

Tant hi va 'l rey, com al papa,
com aquell que no té capa.

GEROGLÍFICH.

La solució 's darà en lo número que vé.

Ara dissimulin.

E. R. — Casimiro Miralles.

Barcelona. 1865.—Imprenta de Narcís Ramírez y Companyia, Pasatje
de Escudillers, número 4.